

Tosca - operné slávnosti v St. Margarethen

Rakúsko

Program zájazdu

1. deň

ST. MARGARETHEN

Odchod z Bratislavy o 18:00 hod. Príchod do 2000-ročného Rímskeho kameňolomu v **St. Margarethen** Burgenland v Rakúsku, zapísanom aj na zozname kultúrneho dedičstva UNESCO, kde sa zúčastníme predstavenia jednej z najslávnejších opier sveta „**Tosca**“.

Miesto predstavenia: Rímsky kameňolom v St. Margarethen Burgenland Rakúsko, cca 70 km od Bratislavy

Začiatok predstavenia: 20:00 hod.

Vstup do kameňolomu: od 18:00 hod.

Trvanie predstavenia: cca 2:45 hod. vrátane prestávky

Hudba: Giacomo Puccini

Libreto: Guisepe Giacosa a Luigi Illica, podľa divadelnej hry Victoriena Sardoua „La Tosca“

Premiéra: 14.01.1900 v Teatro Constanzi v Ríme

Opera Tosca od **Giacoma Pucciniho** patrí medzi najslávnejšie a najemotívnejšie diela opernej literatúry. Premiérovaná bola v roku 1900 v Ríme a okamžite si získala publikum dramatickým dejom, silnými emóciami a nezabudnuteľnou hudbou. Príbeh sa odohráva počas jedného jediného dňa v Ríme v čase napoleonských vojen a spája vášnivú lásku s temnými zákutiami moci a zrady.

Hlavnou hrdinkou je **Floria Tosca**, slávna operná speváčka, ktorá miluje maliara **Maria Cavaradossiho**. Ich láska je vystavená krutým intrigám baróna **Scarpiaho**, cynického šéfa tajnej polície, ktorý zneužíva svoju moc na dosiahnutie vlastných túžob. Tosca je donútená voliť medzi morálkou a záchranou milovaného muža, čo vedie k tragickému rozuzleniu.

1. dejstvo – Kostol Sant'Andrea della Valle

Do rímskeho kostola Sant'Andrea della Valle vtrhne utečenec Cesare Angelotti a s pomocou kľúča, ktorý mu ukryla jeho sestra markíza Attavanti, sa schová v kaplnke. Krátko nato prichádza maliar Cavaradossi a pracuje na obraze Márie Magdalény; kostolník si všimne, že tvár na obraze pripomína ženu, ktorá sa v kostole často modlievala. Keď kostolník odíde, Angelotti vyjde z úkrytu. Cavaradossi ho spozná, dozvie sa o jeho úteku z Anjelského hradu a sľúbi mu pomoc. Ich rozhovor preruší príchod slávnej speváčky Toscy. Žiarlivo podozrieva Cavaradossiho, najmä keď v žene na obraze spozná markízu Attavanti, no maliar ju napokon upokojí a vypravadí. Angelotti vysvetlí, že je prenasledovaný barónom Scarpiom, a Cavaradossi mu ponúkne úkryt vo svojej vile. Výstrel z dela oznámi, že útek bol odhalený, a obaja sa ponáhľajú preč. Do kostola následne vtrhne Scarpia so strážami, dá ho prehľadať a nájdené stopy ho privedú k Attavantiovcom aj k Cavaradossimu. Keď sa objaví Tosca, Scarpia v nej zámerne rozdmýcha žiarlivosť a dá ju sledovať. Zatiaľ čo kostolom znie slávnostné Te Deum, Scarpia sa oddáva svojej posadnutosti Toscou.

2. dejstvo – Scarpiaho komnaty v Palazzo Farnese

Scarpia večeria vo svojich komnatách v Paláci Farnese a čaká na správy od svojich ľudí. Z okna dolieha hudba z osláv víťazstva, na ktorých vystupuje aj Tosca – Scarpia jej posielal odkaz, aby sa po koncerte dostavila k nemu. Spoletta síce utečenca nechytí, no zatkol Cavaradossiho, ktorého Scarpia vypočúva. Maliar všetko popiera a krátko predtým, než ho odvedú na mučenie, stihne Toscu varovať, aby nič neprezradila. Scarpia však Toscu bezohľadne manipuluje a jej zúfalstvo pri počúvaní mučenia milovaného narastá, až sa napokon zlomí a prezradí miesto Angelottiho úkrytu. Keď privedú zmučeného Cavaradossiho, vyčíta Tosce zradu, no vzápätí príde správa, že bitku pri Marengu vyhral Napoleon. Cavaradossi sa postaví Scarpiovi, ten ho však v hneve pošle na popravu. Tosca prosí o milosť, no Scarpia žiada „cenu“ – Cavaradossiho život výmenou za ňu. Sľúbi fingovanú popravu a Tosca si vynúti písomné záruky úteku. Keď sa k nej Scarpia priblíži, aby si vzal svoju odmenu, Tosca ho prebodne.

3. dejstvo – Anjelský hrad (Castel Sant'Angelo)

Mario čaká na popravu a lúči sa so životom. Tosca prichádza a hovorí mu, že Scarpia je mŕtvy a že majú sprievodný list na útek. Vysvetlí mu plán: pri poprave má „zahrať“, že je mŕtvy, a potom spolu utečú. Poprava však nie je fingovaná – vojaci strieľajú ostrými. Mario naozaj zomiera. Tosca pochopí, že Scarpia ju podviedol aj po smrti. Keď prídu vojaci, aby ju zatkli za Scarpiaho vraždu, Tosca sa radšej vrhne z hradieb Castel Sant'Angelo.

Opera mala premiéru 14. januára 1900 v Ríme (Teatro Costanzi) a publikum ju prijalo veľmi nadšene – potlesk

bol búrlivý a Tosca mala okamžitý divácky úspech. Dramatický dej, silné emócie a pôsobivá hudba publikum strhli. Naopak, kritika bola spočiatku chladná až odmietavá. Napriek tomu sa Tosca veľmi rýchlo presadila na medzinárodných javiskách (Miláno, Londýn, New York) a už v priebehu niekoľkých rokov sa z nej stala stála súčasť operného repertoáru.